

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

16-04-2024 11:00 - 13:15

Rådhuset, rådmandens kontor

Information:**Deltagere:**

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen
Morten Korsgaard Kristensen
Rasmus Rosendahl Brink Graff
Nikolaj Harbjerg
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen (afbud)
Susanne Holst (afbud)
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 2: Tid: 20 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Pkt. 3: Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Pkt. 6: Tid: 10 min. Deltagere: Birgitte Dalum og Ole Kiil

Pkt. 7: Tid: 10 min. Deltagere: Ingen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. april 2024.....	1
Punkt 2: Statusrapport 2022-23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats (SMC).....	2
Punkt 3: Ordblindeklasser som alternativ til efterskoleophold (SMC).....	3
Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 17. april 2024.....	4
Punkt 5: Evt.....	4

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 9. april 2024

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

09-04-2024 12:00 - 14:15

Grøndalsvej 2, lokale 4127

Information: Deltagere:

Helle Bach Lauridsen
Ole Kiil Jacobsen
Jette Bjørn Hansen (afbud)
Morten Korsgaard Kristensen (afbud)
Rasmus Rosendahl Brink Graff (afbud)
Nikolaj Harbjerg
Rasmus Ellermann-Aarslev
Stefan Møller Christiansen
Susanne Holst
Tanja Nyborg
Thomas Medom

Pkt. 4: Tid: 15 min. Deltagere: Helle Mølgaard og Ole Jeppesen

Pkt. 5: Tid: 40 min. Deltagere: Martha Berdiin, Anders Hovmark og Birgit Møller

Pkt. 6: Tid: 30 min. Deltagere: Ninna Holm og Birgit Møller

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 2. april 2024.....	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 2. april 2024.....	1
Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 10. april 2024.....	1
Beslutning for Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 10. april 2024.....	1
Punkt 3: Evt.....	1
Beslutning for Punkt 3: Evt.....	1

Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 2. april 2024

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat fra den 2. april 2024

Godkendt.

Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 10. april 2024

Beslutning for Punkt 2: Forberedelse til byrådsmødet den 10. april 2024

Drøftet.

Punkt 3: Evt.

Beslutning for Punkt 3: Evt.

Drøftet.

Punkt 2: Statusrapport 2022-23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats (SMC)

Tid: 20 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Beslutningsmemo

4. april 2024
Side 1 af 2

Emne **Statusrapport 2022/23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats**
Til Rådmandsmøde den 16. april 2024

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Børn og Unge-chef Stefan Møller Christiansen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden drøfter vedlagte statusrapport om den specialiserede læse- og ordblindeindsats med henblik på godkendelse og videre-sendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde.

Med budgetforliget 2009 besluttede Byrådet at styrke indsatsen for børn og unge i læsevanskeligheder. Som følge deraf etablerede Børn og Unge Kompetencecenter for Læsning (KCL). Med budgetforliget 2019 besluttede Byrådet at afsætte yderligere midler til en styrket indsats for elever i læse- og matematikvanskeligheder.

Den 1. september 2020 besluttede rådmanden at samle alle indsatser for elever i læse- og skrivevanskeligheder herunder ordblinde på KCL (tidligere PPR og KCL) samt at fastholde et forpligtende samarbejde med PUF om indsatser forankret under den generelle sprog og læseindsats i PUF. I samme forbindelse var der et ønske om, at KCL i højere grad skulle understøtte elever i skriftsprogsvanskeligheder i elevernes læringsmiljøer.

Chefteamet har ved flere lejligheder, senest den 3. april, drøftet tilgange til afrapportering af indsatser i regi af den specialiserede læse- og ordblindeindsats (KCL og PUF). Der er besluttet en struktur med et samlet dataoverblik, som kan fungere som fremadrettet fagligt afsæt for at følge effekt og progression og som årligt kan fremlægges for Børn og Unge-udvalget.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At statusrapporten 2022/23 drøftes med henblik på godkendelse og videre proces.
- At udkast til forklæde og slides til udvalgsmødet godkendes.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Den årlige statusrapport skal gøre rede for den samlede indsats for elever i læse- og skrivevanskeligheder, herunder ydelser i forhold til de diagnostice-

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og Sundhed
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon:

Sagsbehandler:
Gitte Skipper
Jens Møller Hald
Claus Erik Picard

rede ordblinde elever. Statusrapporten skal fremover være et redskab til at følge progressionen og den værdi, som indsatserne skaber for børn i skriftsprogsvanskeligheder og de voksne omkring dem.

4. april 2024
Side 2 af 2

Rapporten er udarbejdet i en forholdsvist kort skabelonform, der kan anvendes i forbindelse med fremadrettede rapporter, og som let kan omsættes til oplæg.

Statusrapporten for 2022/23 peger på tre opmærksomhedspunkter for det fremadrettede arbejde med den specialiserede læse- og ordblinde indsats:

- Tidlig og forebyggende indsats for elever i risiko for skriftsprogsvanskeligheder
- Øget praksisnær understøttelse
- Fokus på kompetenceudvikling for det pædagogiske personale i specialklasser vedr. elever med skriftsprogsvanskeligheder.

Frem mod den næste statusrapport for 2023/24 i efteråret 2024 vil der blive arbejdet videre med tilvejebringelse af effektdata, så der i den næste statusrapport vil indgå flere data om effekten for børnene.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Der er ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser.

5. Videre proces og kommunikation

Bemærk, at parallelt med denne sag er der bestilt et materiale, der kan føre til en kvalificeret udvalgsdrøftelse om et politisk forslag om oprettelse af ordblindeklasse som alternativ til efterskoleophold for udskolingselever – eventuelt i kobling til klyngesamarbejdet.

Der lægges op til, at drøftelse af statusrapporten og drøftelse af forslaget om ordblindeklasse sættes på udvalgsrådet den 2. maj 2024 som to punkter i forlængelse af hinanden.

Aktivitet	Tid
Rådmandsmøde	16. april 2024
Fremsendelse til udvalget	25. april 2024
Børn og Unge-udvalgsmøde	2. maj 2024

4. april 2024
Side 1 af 1

Forklæde

Statusrapport 2022/23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats

Til: Børn og Unge-udvalget
Udvalgsmøde: 2. maj 2024

Børn og Unge
Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

1. Baggrund

På udvalgsmødet den 2. maj fremlægges en statusrapport 2022/23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats i Børn og Unge. Statusrapporten gør rede for den samlede indsats for elever i læse- og skrivevanskeligheder, herunder ydelser i forhold til de diagnosticerede ordblinde elever. Den årlige statusrapport er desuden et redskab til at følge progressionen og den værdi, som indsatserne skaber for børn i skriftsprogsvanskeligheder og de voksne omkring dem.

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 38 01 33

Sagsbehandler:
Gitte Skipper
Jens Møller Hald
Claus Erik Picard

2. Forberedelse til mødet

Udvalget forbereder sig ved at orientere sig i det vedlagte bilag med statusrapporten 2022/23. Rapporten peger bl.a. på tre opmærksomhedspunkter for det fremadrettede arbejde med den specialiserede læse- og ordblinde indsats i Børn og Unge:

- Tidlig og forebyggende indsats for elever i risiko for skriftsprogvanskeligheder
- Øget praksisnær understøttelse
- Fokus på kompetenceudvikling for det pædagogiske personale i specialklasser vedr. elever med skriftsprogsvanskeligheder.

3. På mødet

Punktet vil være disponeret således:

1. Oplæg ved Kompetencecenter for Læsning (varighed 5 min.)
2. Mulighed for spørgsmål, kommentarer og politisk drøftelse.

4. Videre proces

-

Bilag

Bilag 1: Statusrapport 2022/23 på den specialiserede læse- og ordblindeindsats
Bilag 2: Kort PP-oplæg til Udvalget forud for politisk drøftelse

Statusrapport på Børn og Unges Specialiserede læse- og ordblindeindsats 2022/23

Opmærksomhedspunkter på baggrund af statusrapporten

Statusrapporten for 2022/23 peger på tre opmærksomhedspunkter for det fremadrettede arbejde med den specialiserede læse- og ordblinde indsats:

Tidlig og forebyggende indsats for elever i risiko for skriftsprogsvanskeligheder

- Et fælles kommunalt fokus på den tidlige og forebyggende indsats og fortsat systematisk og kontinuerlig støtte til alle skoler med fokus på sprog- og læseområdet.

Praksisnær understøttelse

- Praksisnær understøttelse for lærere, styrke deres kompetencer og fremme inklusion af elever med skriftsprogs-vanskeligheder. Lokal videndeling efter understøttelsen er et nøglepunkt.

Specialklasser

- Intensivere kompetenceudviklingen for det pædagogiske personale i kommunens specialklasser med fokus på elever med skriftsprogsvanskeligheder.

Indhold og læseguide

- 1) Første del af statusrapporten beskriver det politiske grundlag, organisering samt giver et indblik i de to indsats teorier der ligger til grund for indsatserne under den specialiserede læse- og ordblindeindsats.
- 2) Anden del af statusrapporten giver et indblik i de data, der er opsamlet i Aarhus kommune i forhold til tidlig opsporing af elever i risiko for afkodningsvanskeligheder, herunder ordblindhed samt et indblik i antal ordblinde elever i Aarhus Kommune
- 3) Tredje del af statusrapporten omhandler de fire indsatser som varetages af Kompetencecenter for Læsning (KCL), dvs. gruppeforløb, elevkursus, specialklasser og understøttelse i læringsmiljøet samt en afsluttende betragtning på det politisk besluttede kompetenceudviklingsforløb (KUL) til alle skoler i Aarhus.
- 4) Fjerde del af statusrapporten omhandler de fire indsatser som varetages af den generelle læseindsats under PUF, dvs. skolernes handleplan og dialogmøder, læsevejledernetværket samt tilgængelig litteratur og samskabelse med forældrene.
- 5) Rapporten afsluttes med et fremadrettet blik på statusrapporten for skoleåret 2023/2024 som forventes afleveret efteråret 2024

DEL 1

Beskrivelse af det politiske grundlag, organisering af indsatsen samt indblik i de to indsats teorier der ligger til grund for indsatserne under den specialiserede læse- og ordblindeindsats.

Politisk grundlag

Med budgetforliget for 2009 beslutter Byrådet at styrke indsatsen for børn og unge i læsevanskeligheder. Som følge deraf, etablerer Børn og Unge 'Kompetencecenter for Læsning' (KCL). 10 år senere, beslutter byrådet i forbindelse med budgetforliget i 2019 at afsætte yderligere midler til en styrket indsats for elever i læse- og matematikvanskeligheder.

I 2020 beslutter rådmanden at samle PPRs og KCLs indsatser for elever i læse- og skrivevanskeligheder på KCL, og at der skal ske en løbende afrapportering på anvendelsen af de af byrådet afsatte faste midler til den specialiserede læse- og ordblindeindsats. I den forbindelse er der et ønske om, at KCL i højere grad skal understøtte elever i skriftsprogsvanskeligheder i elevernes egne læringsmiljøer.

Nærværende afrapportering udfolder den samlede indsats for elever i læse-skrivevanskeligheder med afsæt i de tiltag, der er opstillet i indsats-teoriene for den specialiserede læse- og ordblindeindsats forankret i henholdsvis KCL og PUF. Der vil i rapporten være fokus på både kvantitative og kvalitative data.

Organisering

Kompetencecenter for Læsning og Pædagogik, Undervisning og Fritid er ansvarlige for sprog- og læseindsatsen i Aarhus kommune. KCL håndterer den specialiserede læse- og ordblindeindsats, mens PUF tager sig af den generelle sprog- og læseindsats (0-18 år).

Formålet med den specialiserede læse- og ordblindeindsats er at sikre lige deltagelsesmuligheder for elever med skriftsprogsvanskeligheder, herunder ordblindhed.

Der er afsat 18 årsværk herunder en lederstilling i KCL. De 17 læsekonsulenter understøtter skolernes arbejde med elever i skriftsprogsvanskeligheder, herunder ordblindhed gennem praksisnær og teoretisk sparring og vejledning. Den specialiserede læseindsats under KCL inkluderer gruppeforløb, elevkursus, samarbejde om skriftsprogsvanskeligheder i specialklasser og specialskoler samt praksisnær understøttelse i læringsmiljøet

Der er afsat 1 årsværk i PUF til den generelle sprog- og læseindsats. Fire indsatser forankret i PUF har tætte samarbejdsflader med den specialiserede indsats; læsevejledernetværk, samskabelse med forældrene, tilgængeligt litteratur samt skolens handleplan for sprog- og literacy herunder lokale dialogmøder.

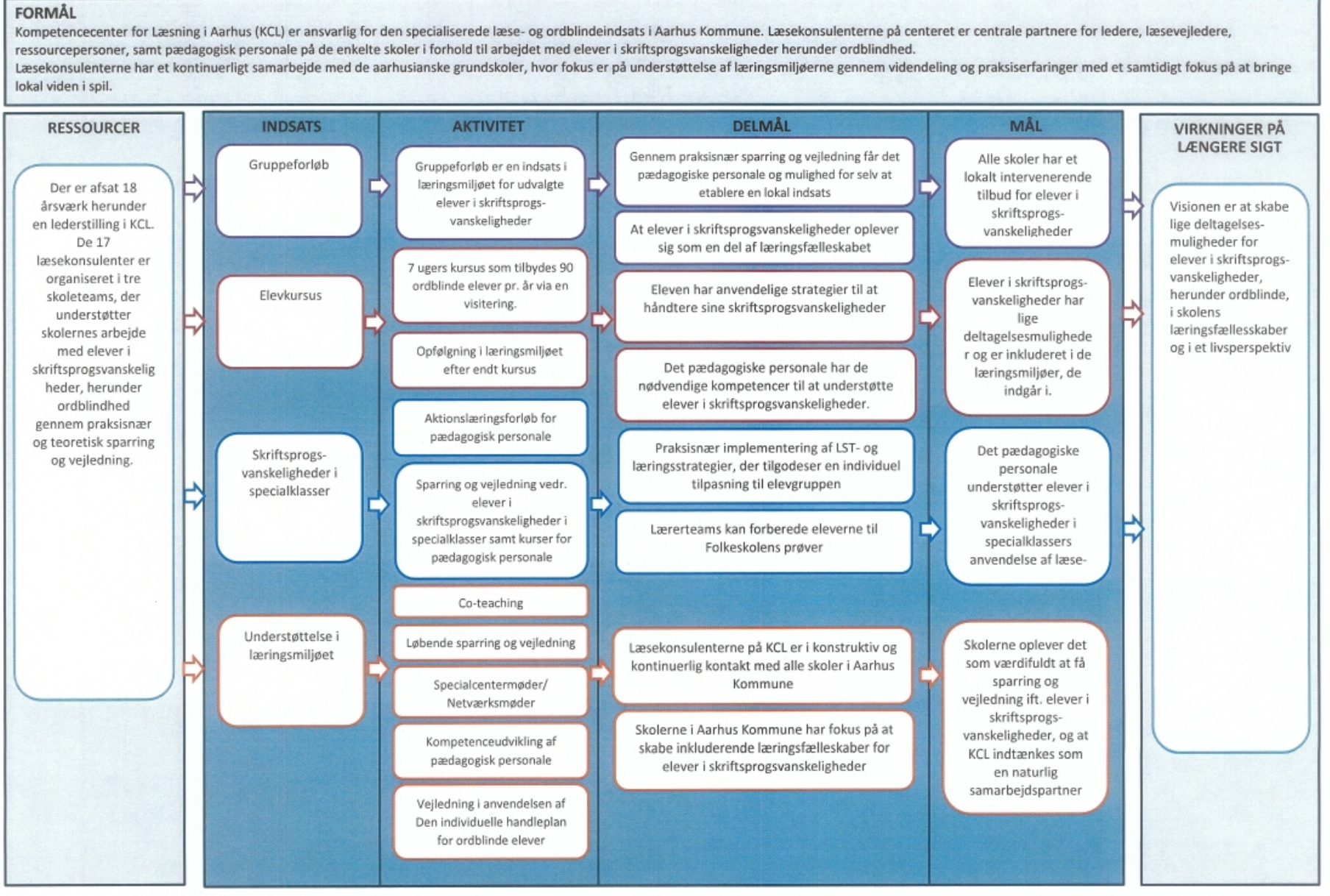
Indsatsteorier – korte og langsigtede mål

Den samlede indsats for elever i læse-skrivevanskeligheder er med den nye organisering (2020) understøttet af Kompetencecenter for Læsning (KCL) og PUF (pædagogik, undervisning og fritid) og består, som beskrevet ovenfor, af en række faglige tiltag, der er præsenteret i indsatsteoriene på de næste to slides.

Indsatsteorien er en struktureret oversigt over sammenhængen mellem anvendte ressourcer, de faglige tiltag og forventede virkninger. Der er i indsatserne fokus på at eleverne er i faglig progression og har lige deltagelsesmuligheder i skolens læringsmiljøer (langsigtede mål), ligesom der vil være fokus på de øvrige succeskriterier, der er opstillet for de konkrete indsatser (kortsigtede mål).

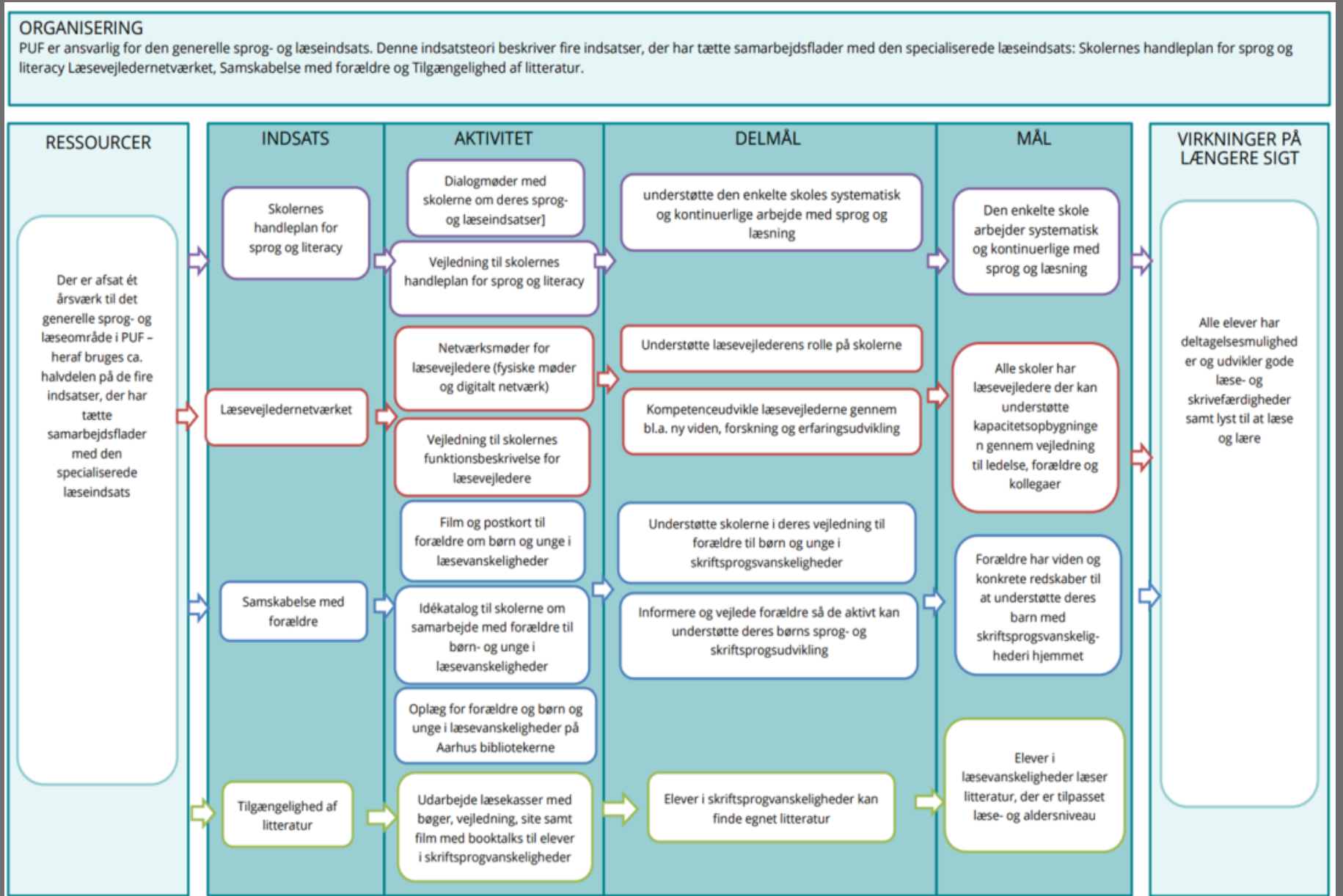

Indsatsteori KCL

Indsatsteori PUF

DEL 2

Tidlig opsporing af elever i risiko for afkodningsvanskeligheder, herunder ordblindhed samt et indblik i antal ordblinde elever i Aarhus Kommune

Tidlig opsporing af elever i risiko for afkodningsvanskeligheder, herunder ordblindhed

Hvorfor og hvordan?

- Tidlig opsporing af afkodningsvanskeligheder er vigtigt for at forebygge og mindske senere alvorlige og vedvarende vanskeligheder i form af ordblindhed.
- På skolerne følges alle elevers progression derfor kontinuerligt i indskolingen, sådan at der kan sættes ind med målrettede indsatser og effekten af disse indsatser løbende kan evalueres.

Tidlig opsporing af afkodningsvanskeligheder i Aarhus Kommune:

Skolestart	Sprogvurdering 3-6	Obligatorisk jf. Formålsbeskrivelse for børnehaveklassen § 2 Nyt nationalt redskab fra 24/25
Børnehaveklasse Midt 1. klasse Slut 1. klasse	Risikotest for ordblindhed	Obligatorisk ved tegn på vanskeligheder, v. ordblinde forældre el. forældres brug af afretskrav jf. Folkeskoleloven § 3 b. Udvidet systematisk anvendelse i Aarhus vedtaget v. rådmandsbeslutning gældende pr. 23/24
Forår 2. klasse	DVO-screening og individuel test	Byrådsbeslutning pr. 2016
Fra forår 3. – 10. klasse	Ordblindetest ved tydelige tegn på specifikke vanskeligheder	Skal tilbydes elever med tydelige tegn på specifikke afkodningsvanskeligheder. Forældre har desuden retskrav fra forår 4. klasse (Folkeskoleloven § 3 b stk. 3 & 4)

Tidlig opsporing af elever i risiko for afkodningsvanskeligheder, herunder ordblindhed

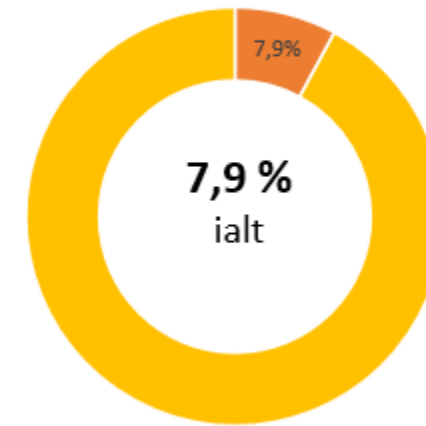
Obligatorisk risikotest for ordblindhed

- I børnehaveklassen er 53 % af eleverne testet med dele af eller hele testmaterialet, og her findes 5,3% af det samlede antal elever i risiko for afkodningsvanskeligheder.
- I midten af 1. klasse er 39,5% af eleverne testet med dele af eller hele testmaterialet og her findes 4,8% af det samlede elevtal i risiko for afkodningsvanskeligheder.
- I slutningen af 1. klasse er 26 % af eleverne testet med dele af eller hele testmaterialet, og her findes 5,7% af det samlede elevtal i risiko for afkodningsvanskeligheder.

DVO-testen på 2. klassetrin

98,5 % af eleverne er blevet testet. 41 af de i alt 2708 elever er ifølge indberetningen fritaget – heraf størstedelen fra modtagelses- og specialklasser.

Andel af elever på 2. klassetrin fundet i risiko for afkodningsvanskeligheder

Den nationale test for ordblindhed

Den nationale test for Ordblindhed kan anvendes fra marts i 3. klasse.

Data fra Aarhus Kommune viser, at 459 elever (7,6%) blev testet til at være ordblinde i skoleåret 2022-23 hvilket stemmer godt overens med testens grænseværdi på 8%.

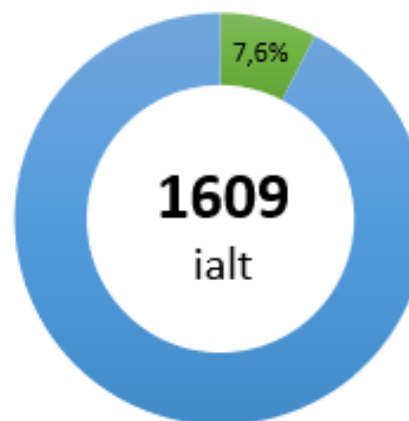
Der er pr. 1. august 2023 samlet fundet 1609 ordblinde elever i 3. til 9. klasse i Aarhus Kommune.

Nationale data

I skoleåret 2022/2023 var 19 procent af eleverne i folkeskolens 9. klasse testet for ordblindhed i løbet af deres skoletid via Ordblindetesten.

13 procent af eleverne er testet ordblinde, mens 4 procent er testet usikker fonologisk kodning og 3 procent ikke-ordblinde, jf. figur 1.

Elever testet for ordblindhed

DEL 3

Indsatser under den specialiserede læse- og ordblindeindsats som varetages af Kompetencecenter for Læsning (KCL).

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Gruppeforløb

Et gruppeforløb hos KCL strækker sig over et halvt år og involverer samarbejde mellem skolernes pædagogisk personale, ressourcepersoner og ledelse. Indsatsen igangsættes i klasserummet som en inkluderende indsats.

Fra evalueringen med et lærerteam.

”Dejlig måde at samarbejde om et skriveforløb. Fedt med to lærere på. Fedt med et besøg af dig, tak :0)”

”Jeg vil bruge skriveskabelonen igen en anden gang”

De 14 gruppeforløb er afviklet på 11 ud af de 46 grundskoler i en periode på ½ skoleår.

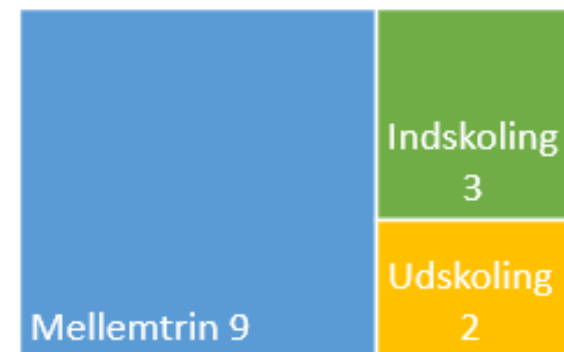
Formålet med indsatsen

Gennem praksisnær vejledning og indsats i læringsmiljøet at understøtte skolens arbejde med elever i skriftsprogsvanskeligheder - herunder ordblindhed.

Gruppeforløbene opfattes som praksisnære og understøtter kompetenceudvikling for ressourcepersoner og personale.

Gruppeforløb

14 forløb afviklet ialt

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Elevkursus

I dette skoleår har 90 elever deltaget fordelt på 3 kurser, i overensstemmelse med det politisk besluttede antal pladser.

Eleverne oplever at mestre skriftsproglige aktiviteter ved brug af læse-skriveteknologi i alle fag på alderssvarende niveau, samt arbejde med egen selvforståelse i relation til at være i skriftsprogsvanskeligheder

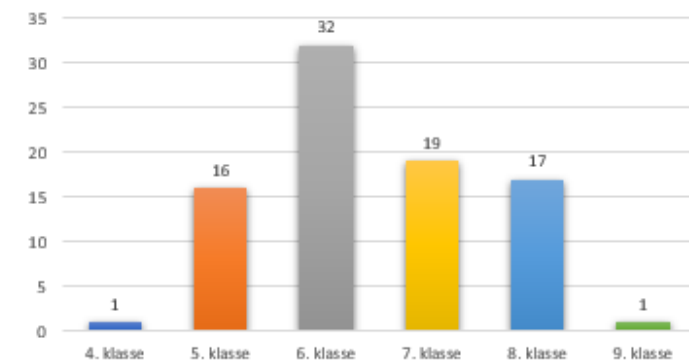
Indsatsen medvirker til, at styrke det pædagogiske personales inkluderende undervisningskompetencer for elever med skriftsprogsvanskeligheder. Denne kompetenceudvikling har også positiv indflydelse på undervisningen af andre elever med lignende udfordringer samt skaber opmærksomhed omkring potentielle lokale indsatser på området.

Eleverne fordeler sig i skoleåret 22/23 jævnt mellem de fem skoledistrikter

Formål med indsatsen

Formålet med indsatsen er, at eleven tilegner sig bevidste LST (læse-skriveteknologi) - og læringsstrategier i alle skolens fag, og gennem udvikling af læringsstrategier og øget selvforståelse oplever handlekompetence, samt at læringsmiljøet understøtter elevens strategier og læringsforudsætninger i læringsfællesskabet og dermed skaber lige deltagelsesmuligheder

90 elever på 7 ugers kursus

270 afholdte møder med læringsmiljøet i tilknytning til deltagelse på elevkurset

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Skriftsprogsvanskeligheder i specialklasser og -skoler

KCL har gennemført 41 indsatser i kommunens specialklasser og specialskoler. 9 af disse var længerevarende aktionslæringsforløb for vejledere, pædagoger og lærere på mindst 3 klassetrin med mellem 3 og 5 mødegange. De øvrige indsatser omfattede kurser, prøver på særlige vilkår og individuel sparring omkring enkeltelever.

Generelt modtager KCL positive tilbagemeldinger fra skolerne om muligheden for kompetenceudvikling og sparring for det pædagogiske personale, særligt inden for specialklassernes skriftsproglige udvikling. Desuden observeres en bevægelse mod en mere ensartet forståelse og tilgang til læsevejlederens betjening af specialklasserne.

Formål med indsatsen

Gennem kompetenceudvikling af det pædagogiske personale at bidrage til elevernes skriftsproglige udvikling i såvel skolesammenhæng som i et livsperspektiv.

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Understøttelse i læringsmiljøet

Praksisnær understøttelse i og om læringsmiljøet

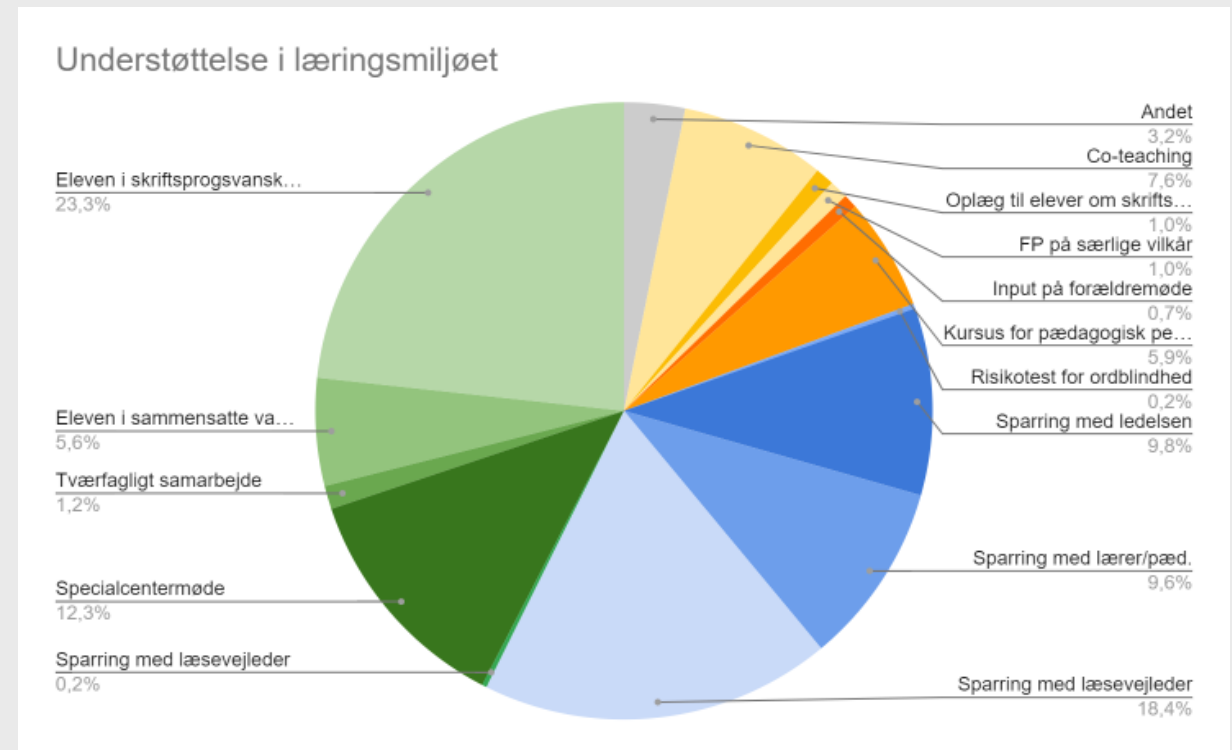
Der er registreret over 300 samarbejdsrelationer og henvendelser fra skolernes personale til KCL's læsekonsulenter, hvilket indikerer en opfattelse af KCL som en tilgængelig samarbejdspartner.

Indsatsen er inddelt i 4 kategorier:

- Klassen (eleverne)
- Vejledningsbordet (pæd. personale og ledelse)
- Personalerummet (pæd. personale)
- Det tværfaglige rum (pæd. personale og ledelse)

Formål med indsatsen

Formålet med indsatsen er kapacitetsopbygning lokalt med henblik på at skabe lige deltagelsesmuligheder for elever i skriftsprogsvanskeligheder - herunder ordblinde.

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Understøttelse i læringsmiljøet gennem Co-teaching

Co-teaching tilbydes i forbindelse med KCL's indsats i læringsmiljøet ude på skolerne. Forløbet tager udgangspunkt i almenundervisningen i klasser med elever i skriftsprogsvanskeligheder. I tæt samarbejde med en eller flere af klassens lærere tilrettelægges en undervisning, der inkluderer alle elever i klassen. Som udgangspunkt tages der afsæt i den undervisning, der i forvejen er planlagt, så det giver mest mulig mening for elever og lærere.

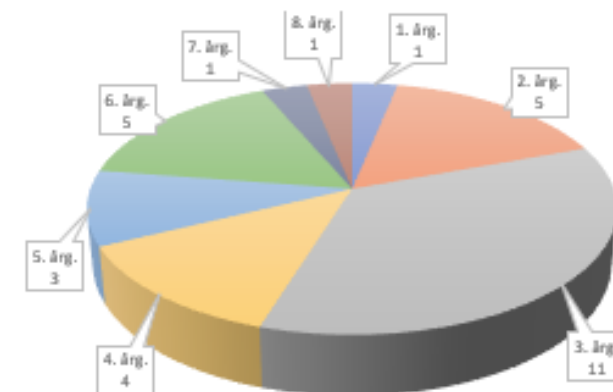
Forløbet har typisk en varighed på 5-7 uger incl. opstart, indsats i klassen og evaluering.

Formål med indsatsen

Ved tæt samarbejde og praksisnær sparring og vejledning får underviseren indsigt i LST, strategier og stilladsering, så elever med skriftsprogsvanskeligheder kan deltage på lige vilkår i almenundervisningen.

Co-teachingforløb

31 forløb afviklet ialt

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Afslutning på Kompetenceudviklingsforløbet (KUL)

Med afsæt i Byrådets ønske om forankring af viden om ordblindhed og muligheden for understøttelse i alle skolens faggrupper blev kompetenceforløbet indtænkt i alle fag.

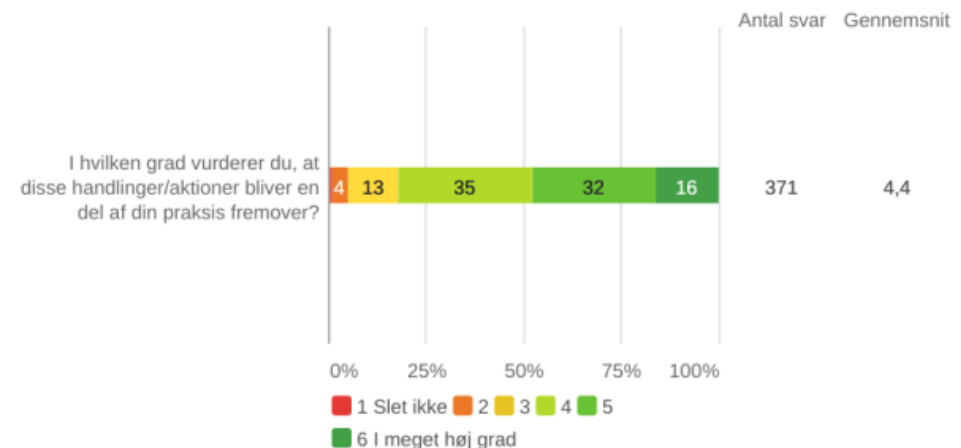
Det var obligatorisk for den enkelte skole at indplacere kompetenceudviklingsforløbet i perioden august 2020 - januar 2023. Forløbet har en varighed af ½ år.

Centralt i kompetenceudviklingsforløbet står læsevejleder som kollegial vejleder og sparring til de involverede lærerteams. Sammen med skoleledelsen er de med til at sikre afsæt i og forankring i skolens praksis og dermed sikrer en lokal kapacitetsopbygning på skolen herunder formidlingen af viden og erfaringer til resten af det pædagogiske personale på skolen.

Formålet har været at sikre;

- Relevant og tidssvarende viden på skolerne om ordblindevanskeligheder og ordblindedidaktik på tværs af faggrupper og skolens fag
- Sammenhæng mellem lærerteam, læsevejleder og skoleledelse
- Forpligtige skolerne på lige deltagelsesmuligheder for alle ordblinde og elever i risiko for ordblindevanskeligheder
- Sammenhæng mellem KCL, fællesfunktioner og skoler ift. ordblindeindsatser i Aarhus Kommune

Fremtidig praksis

DEL 4

Indsatser under den specialiserede læse- og ordblindeindsats som varetages af den generelle læseindsats under Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF)

Den generelle indsats v/ PUF

1: Skolernes handleplan og dialogmøder

Alle skoler skal have en handleplan for sprog og literacy med det formål at skolen arbejder strategisk og systematisk med sprog og literacy på alle klassetrin og i alle fag.

Generelt har skolerne en god systematik.

Skolerne tilbydes dialogmøder om skolens systematiske arbejde med sprog og læsning og herunder handleplanen for sprog og literacy.

Der er afviklet dialogmøder på
53 % af skolerne i 2022-23

■ 1 eller flere dialogmøder ■ intet dialogmøde

Vejledning til skolens handleplan for sprog og literacy

– Herunder elever i læsevanskeligheder og i ordblindhed

Den generelle indsats v/ PUF

2: Kommunalt læsevejledernetværk

Formålet med læsevejledernetværket er at understøtte kapacitetsopbygning gennem bl.a. ny viden og erfaringsudveksling.

Målet er at alle skoler har mindst en læsevejleder, der kan understøtte kollegaer og ledelse gennem vejledning (0. – 10. klasse og i alle fag).

Der afholdes fire netværksmøder om året. I skoleåret 2022-23 blev to netværksmøder erstattet af et 3-dages kursus med fokus på kollegial vejledning.

En evaluering viser at læsevejlederne har stort udbytte og glæde af netværket.

Der er udarbejdet en vejledende funktionsbeskrivelse for læsevejledere.

Fakta:

Der er ca. 100 læsevejledere i Aarhus Kommune

Den generelle indsats v/ PUF

3: Samskabelse med forældrene

Formålet med indsatsen er at understøtte skolerne i deres vejledning af forældrene, så de aktivt kan involvere sig i og understøtte deres barns skriftsproglige udvikling.

Der er udarbejdet konkrete værktøjer og forældreoplæg, herunder blandt andet idekatalog, film og informationspostkort.

I samarbejde med MKB og KCL afholdes desuden løbende arrangementer for forældre med børn og unge i sprog- og læsevanskeligheder (0-18 år).

Er læsning svært for dit barn i indskolingen?
 Så er her en film med råd og vejledning

Fakta:

I skoleåret 2022-2023 blev der afholdt:

- 10 oplæg med deltagelse af i alt 170 personer - primært forældre til ordblinde børn og unge.
- 2 temadage med titlen "Ung, uddannelse og ordblind" med 160 deltagere.

Den generelle indsats v/ PUF

4: Tilgængelighed af litteratur

Formålet med indsatsen er at understøtte læsesvage elever i at finde egnet læsestof til skole og fritid. Understøttelsen sker i et samarbejde mellem Magistraten Børn og Unge (MBU) og Magistraten Kultur og Borgerservice (MKB) i forbindelse med den fælles strategi for sprog og literacy.

Der er udarbejdet:

- 145 læsekasser med bøger til elever i 3. - 9. klasse
- Vejledningsmateriale og værktøj, som kan understøtte elever i at finde egnet litteratur
- Et site på Aarhus Bibliotekerne (aakb.dk) med inspiration til egnet læsestof
- Film med book talks.

Fakta:

Læsekasserne var konstant udlånt, hvorfor der løbende blev produceret flere.

August 2023 blev Center for Læring lukket pga. besparelser. I den forbindelse er alle læsekasserne fordelt ud på skolerne.

Fokus på børnene - blik på statusrapporten for skoleåret 23/24

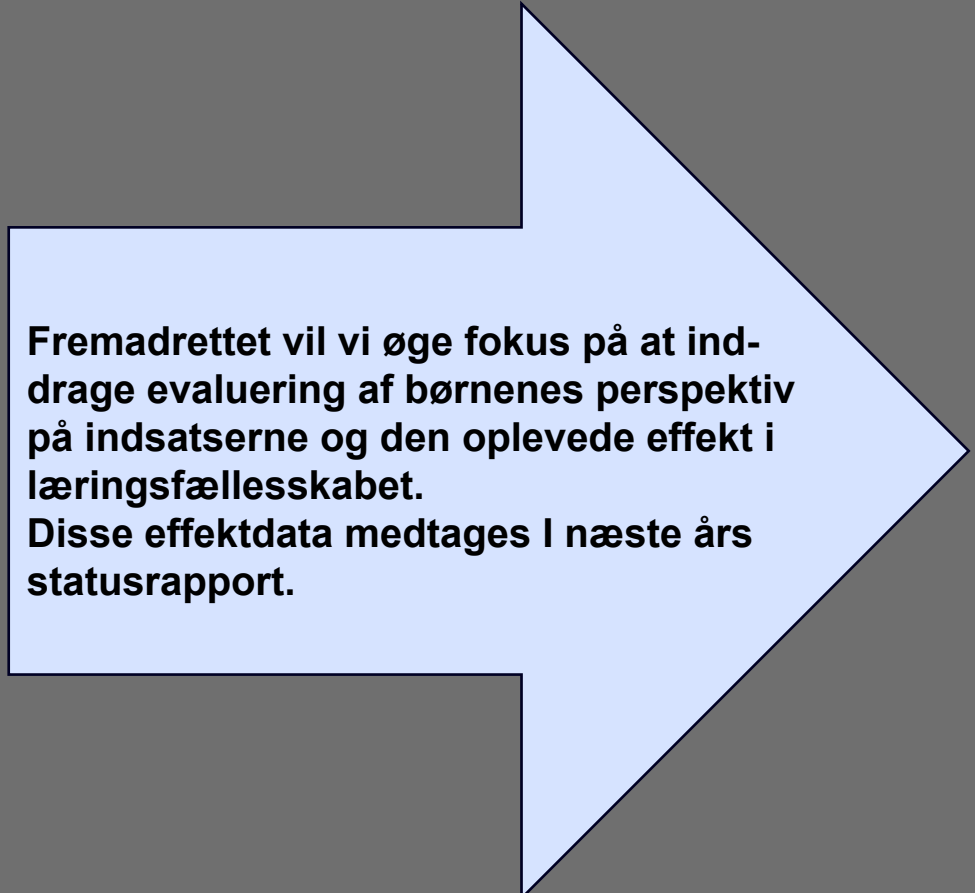
Tidligere evaluering af elevkurset på KCL:

Effekten af ordblindeindsatsen i Aarhus Kommune, der dengang var i form af det intensive elevkursus på KCL, blev målt i en PHD-afhandling i 2021 (AU & Trygfondens Børnecenter, Søren Albeck Nielsen).

Rapporten viste tydelige positive og vedvarende effekter på elevernes:

- læsevner
- personlighedstræk
- skoletrivsel

Deltagelse i interventionen reducerede afstanden til sammenlignelige ikke-ordblinde med op til 80%. Tæt opfølgning på elevniveau fremhævedes som afgørende i rapporten.

**Fremadrettet vil vi øge fokus på at ind-
drage evaluering af børnenes perspektiv
på indsatserne og den oplevede effekt i
læringsfællesskabet.
Disse effektdata medtages i næste års
statusrapport.**

Statusrapport på Børn og Unges Specialiserede læse- og ordblindeindsats 2022/23

Opmærksomhedspunkter på baggrund af statusrapporten

Statusrapporten for 2022/23 peger på tre opmærksomhedspunkter for det fremadrettede arbejde med den specialiserede læse- og ordblinde indsats:

Tidlig og forebyggende indsats for elever i risiko for skriftsprogsvanskeligheder

- Et fælles kommunalt fokus på den tidlige og forebyggende indsats og fortsat systematisk og kontinuerlig støtte til alle skoler med fokus på sprog- og læseområdet.

Praksisnær understøttelse

- Praksisnær understøttelse for lærere, styrke deres kompetencer og fremme inklusion af elever med skriftsprogs-vanskeligheder. Lokal videndeling efter understøttelsen er et nøglepunkt.

Specialklasser

- Intensivere kompetenceudviklingen for det pædagogiske personale i kommunens specialklasser med fokus på elever med skriftsprogsvanskeligheder.

Tidlig opsporing af elever i risiko for afkodningsvanskeligheder, herunder ordblindhed

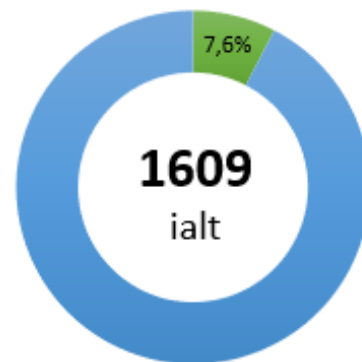
Den nationale test for ordblindhed

De indsamlede data viser, at 459 elever (7,6%) blev testet til at være ordblinde i skoleåret 2022-23. Der er pr. 1. august 2023 samlet fundet 1609 ordblinde elever i 3. til 9. klasse i Aarhus Kommune.

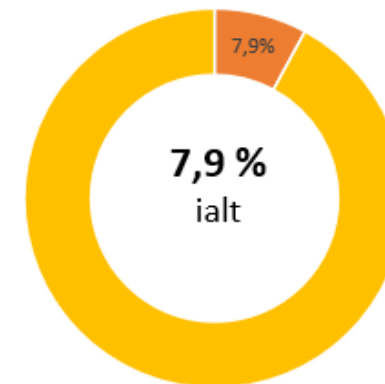
DVO-testen på 2. klassetrin

98,5 % af eleverne er blevet testet. 41 af de i alt 2708 elever er ifølge indberetningen fritaget – heraf størstedelen fra modtagelses- og specialklasser.

Elever testet for ordblindhed

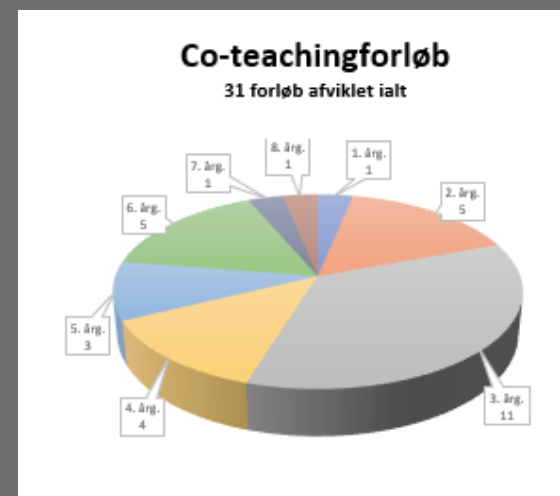
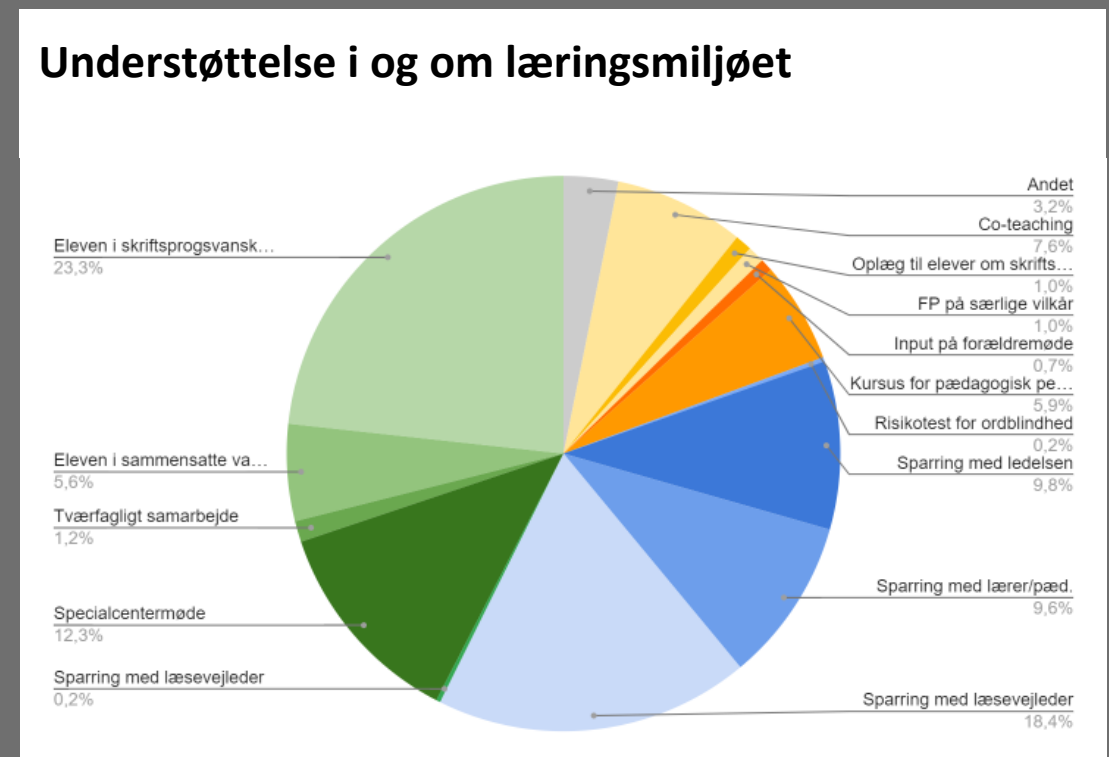
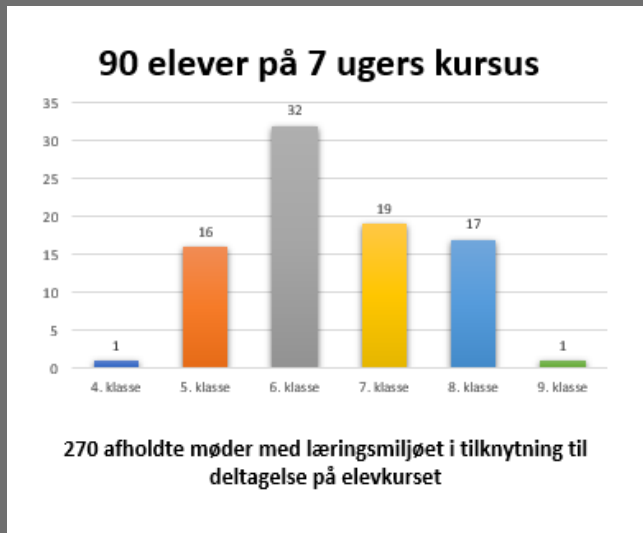

Andel af elever på 2. klassetrin fundet i risiko for afkodningsvanskeligheder

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Samlet grafisk oversigt over de overordnede indsatsområder for skoleåret 2022/2023

Den specialiserede læse- og ordblindeindsats v/ KCL

Afslutning på Kompetenceudviklingsforløbet (KUL)

Med afsæt i Byrådets ønske om forankring af viden om ordblindhed og muligheden for understøttelse i alle skolens faggrupper blev kompetenceforløbet indtænkt i alle fag.

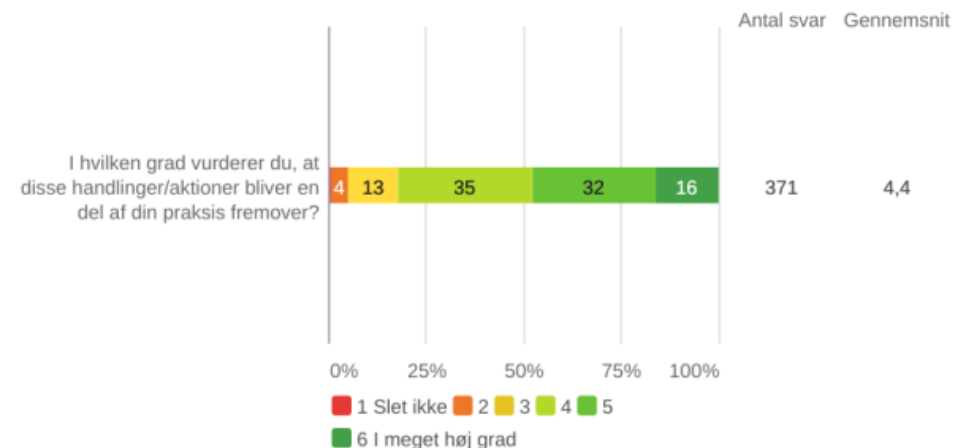
Det var obligatorisk for den enkelte skole at indplacere kompetenceudviklingsforløbet i perioden august 2020 - januar 2023. Forløbet har en varighed af ½ år.

Centralt i kompetenceudviklingsforløbet står læsevejleder som kollegial vejleder og sparring til de involverede lærerteams. Sammen med skoleledelsen er de med til at sikre afsæt i og forankring i skolens praksis og dermed sikrer en lokal kapacitetsopbygning på skolen herunder formidlingen af viden og erfaringer til resten af det pædagogiske personale på skolen.

Formålet har været at sikre;

- Relevant og tidssvarende viden på skolerne om ordblindevanskeligheder og ordblindedidaktik på tværs af faggrupper og skolens fag
- Sammenhæng mellem lærerteam, læsevejleder og skoleledelse
- Forpligtige skolerne på lige deltagelsesmuligheder for alle ordblinde og elever i risiko for ordblindevanskeligheder
- Sammenhæng mellem KCL, fællesfunktioner og skoler ift. ordblindeindsatser i Aarhus Kommune

Fremtidig praksis

Fokus på børnene - blik på statusrapporten for skoleåret 23/24

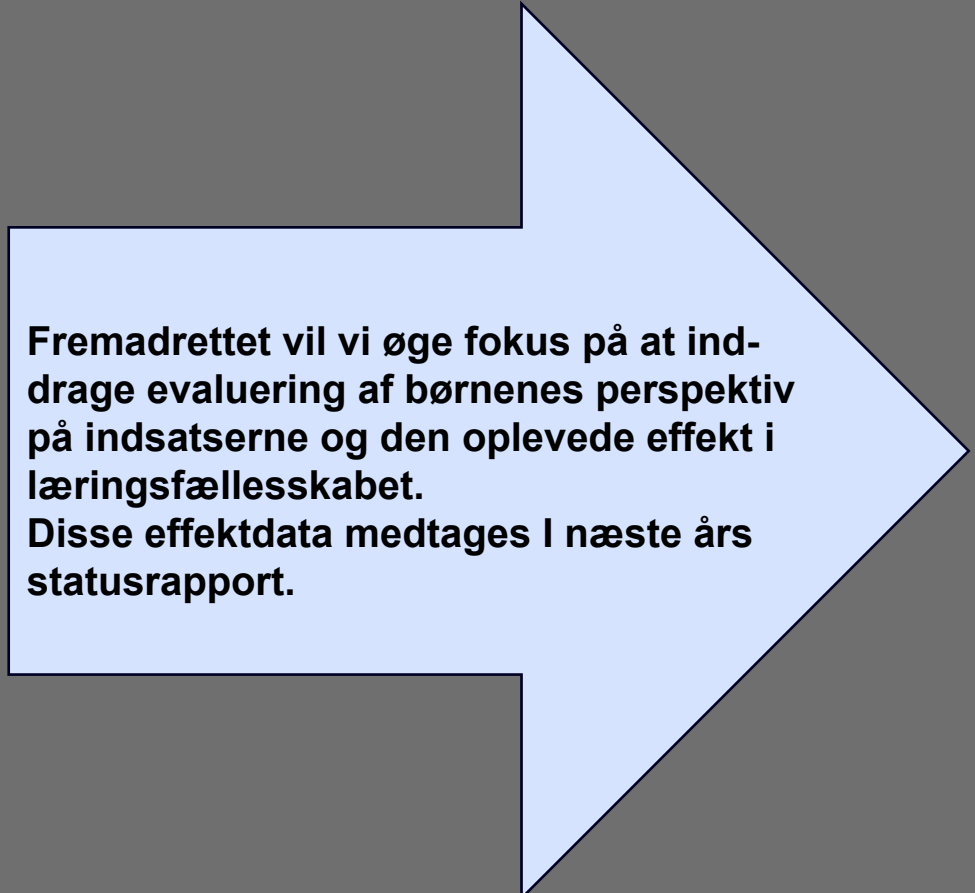
Tidligere evaluering af elevkurset på KCL:

Effekten af ordblindeindsatsen i Aarhus Kommune, der dengang var i form af det intensive elevkursus på KCL, blev målt i en PHD-afhandling i 2021 (AU & Trygfondens Børnecenter, Søren Albeck Nielsen).

Rapporten viste tydelige positive og vedvarende effekter på elevernes:

- læsevner
- personlighedstræk
- skoletrivsel

Deltagelse i interventionen reducerede afstanden til sammenlignelige ikke-ordblinde med op til 80%. Tæt opfølgning på elevniveau fremhævedes som afgørende i rapporten.

**Fremadrettet vil vi øge fokus på at ind-
drage evaluering af børnenes perspektiv
på indsatserne og den oplevede effekt i
læringsfællesskabet.
Disse effektdata medtages i næste års
statusrapport.**

Punkt 3: Ordblindeklasser som alternativ til efterskoleophold (SMC)

Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Skipper og Mette Søberg

Beslutningsmemo

5. april 2024
Side 1 af 2

Emne **Faglig belysning vedr. ordblindeklasse som alternativ til efterskoleophold**
Til Rådmandsmøde den 16. april 2024

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Børn og Unge-chef Stefan Møller Christiansen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden drøfter den vedlagte faglige belysning vedr. ordblindeklasse med henblik på godkendelse og videresendelse til Børn og Unge-udvalgsmøde.

Byrådsmedlem Katrine Vinther (SF) har - efter en drøftelse med byrådsmedlem Eva Borchorst Mejnertz (S) - henvendt sig til rådmanden med en ide om oprettelse af ordblindeklasse i udkolingen som alternativ til, at nogle elever tager efterskoleophold for at få et særligt ordblindetilbud. Tanken er, at ordblindeklasse måske kunne blive en del af klyngesamarbejdet.

Rådmanden har opmærksomhed på, at Børn og Unge i udgangspunktet inkluderer børn med ordblindhed i de lokale læringsmiljøer på skolerne, og at klyngesamarbejdet i første omgang tænkes anvendt til børn med sværere udfordringer. I den forbindelse henledes opmærksomheden på det centrale princip i Salamanca-erklæringen (1994) om, at alle børn – også dem, som har særlige behov – har ret til uddannelse, fortrinsvis i det skolesystem og de skoler, der etableret for hovedparten af børnene. Værdier, der flugter med Børne- og Ungepolitikken og Bredere Børnefællesskaber. Rådmanden har dog bestilt en nærmere faglig vurdering af ideen med henblik på en fælles drøftelse i Børn og Unge-udvalget.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles:

- At vedlagte notat med faglig belysning af ide om ordblindeklasse drøftes med henblik på godkendelse og videre proces.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Notatet indeholder en første faglig belysning af ideen om ordblindeklasse i udkolingen som alternativ til efterskoleophold, som kan danne baggrund for en indledende politisk drøftelse i Børn og Unge-udvalget.

Notatet indeholder bl.a. opsamling på forskning på området, gennemgang af 6-byernes praksis og beskrivelse af tre mulige scenarier.

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og Sundhed
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon:

Sagsbehandler:
Gitte Skipper
Jens Møller Hald
Claus Erik Picard

5. april 2024
Side 2 af 2

Hvis der er ønske om, at Børn og Unge forfølger ideen om etablering af ordblindeklasse i udskolingen, vil der være anledning til yderligere belysninger af hhv. lovgivning ift. optagelse/klassedannelse/henvisning, økonomi, lokalekapacitet og evt. geografisk placering.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

-

5. Videre proces og kommunikation

Bemærk, at parallelt med denne sag er der bestilt en revideret statusrapport om den specialiserede læse- og ordblindeindsats i Børn og Unge. Der lægges op til, at drøftelse af statusrapporten og drøftelse af forslaget om ordblindeklasse sættes på udvalgsrådet den 2. maj 2024 som to punkter i forlængelse af hinanden.

Aktivitet	Tid
Rådmandsmøde	16. april 2024
Fremsendelse til udvalget	25. april 2024
Børn og Unge-udvalgsrådet	2. maj 2024

Forklæde

4. april 2024
Side 1 af 1

Faglig belysning vedr. ordblindeklasse som alternativ til efterskoleophold

Til: Børn og Unge-udvalget
Udvalgsmøde: 2. maj 2024

Børn og Unge
Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

1. Baggrund

Byrådsmedlem Katrine Vinther (SF) har - efter en drøftelse med byrådsmedlem Eva Borchorst Mejnertz (S) - henvendt sig til rådmanden med en ide om oprettelse af ordblindeklasse i udkolingen som alternativ til, at nogle elever tager efterskoleophold for at få et særligt ordblindetilbud. Tanken er, at ordblindeklasse måske kunne blive en del af klyngesamarbejdet.

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 23 38 01 33

Vedlagte notat indeholder en første faglig belysning af ideen om ordblindeklasse i udkolingen, som kan danne baggrund for en indledende politisk drøftelse i Børn og Unge-udvalget.

Sagsbehandler:
Gitte Skipper
Jens Møller Hald
Claus Erik Picard

2. Forberedelse til mødet

Udvalget forbereder sig ved at orientere sig i det vedlagte bilag med faglig belysning vedr. ordblindeklasse som alternativ til efterskoleophold. Notatet indeholder bl.a. opsamling på forskning på området, gennemgang af 6-byernes praksis og beskrivelse af tre mulige scenarier.

3. På mødet

Oplæg til drøftelse i Børn og Unge-udvalget med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke perspektiver optager mig mest med afsæt i den foreliggende faglige belysning?
- Hvilken merviden kunne jeg ønske mig forud for en evt. videre drøftelse?

4. Videre proces

-

Bilag

Bilag 1: Faglig belysning vedr. ordblindeklasse

Notat

Faglig belysning vedr. ordblindeklaser som alternativ til efterskoleophold

18. marts 2024

Side 1 af 5

Baggrund/formål

Der ønskes en drøftelse i Børn og Unge-udvalget på baggrund af henvendelse til rådmanden fra byrådsmedlem Katrine Vinther og byrådsmedlem Eva Borchorst angående en ide om oprettelse af ordblindeklaser som alternativ til efterskoleophold og som en del af det kommende klyngesamarbejde.

På den baggrund fremlægges her en faglig belysning af området i forhold til en evt. fortsat proces med etablering af ordblindeklaser for udskolingselever.

I bilag 1 vises en oversigt over antal ordblinde elever i 8. og 9. klasse opgjort i klynger og tværfaglige teams pr. juni 2023. Data viser, at der samlet set er 551 ordblinde elever fordelt på de 19 klynger.

Hvis der er ønske om, at Børn og Unge forfølger ideen om etablering af ordblindeklaser i udskoling, enten som specialklasser eller såkaldte profilklasser, giver det anledning til en nærmere afdækning af de lovmæssige rammer for det ønskede scenarie. Det skal fx medtænkes, at det ifølge princippet om den udelte enhedsskole skal tilstræbes, at den enkelte klasse kan bevares samlet på alle klassetrin i grundskolen.

Princippet om den udelte enhedsskole indebærer, at opdeling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger ikke må finde sted, medmindre dette har særskilt hjemmel, som det er tilfældet med de særlige eliteidrætsklasser (ESAA-klasse). Princippet afspejler sig også i Salamanca-erklæringens (1994) centrale princip om, at alle børn – også dem, som har særlige behov – har ret til uddannelse, fortrinsvis i det skolesystem og de skoler, der etableret for hovedparten af børnene. Værdier som også flugter med Børne- og Ungepolitikken og Bredere Børnefællesskaber. Det skal således formentlig afklares med Børne- og Undervisningsministeriet, hvad der kan lade sig gøre inden for lovgivningens eksisterende rammer, herunder også i forhold til reglerne om klassedannelse og frit skolevalg.

Afhængigt af udfaldet af den forestående drøftelse, vil der ligeledes være behov for yderligere belysninger af hhv. økonomi, lokalekapacitet og evt. geografisk placering samt overvejelser om inddragelse af relevante parter ift. et grundskoletilbud fx 'Sammen om skolen' i Aarhus, Ordblindeforeningen og evt. et besøg til Esbjerg Kommune.

Hvad siger forskningen om organisering af ordblindeindsatsen?

EVA har i 2020 udgivet vidensnotatet *Undervisning af ordblinde elever i folkeskolen*¹, hvori det fremgår, hvor forskelligartede supplerende tilbud ordblinde elever modtager uden for almenundervisningen:

¹ <https://www.eva.dk/sites/eva/files/2020-09/Undervisning%20af%20ordblinde%20elever%20i%20folkeskolen.pdf>

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og Sundhed

Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 74 91

Sagsbehandler:
Gitte Skipper
Signe Thy Thomsen
Jens Møller Hald
Claus Erik Picard

Notat

Faglig belysning vedr. ordblindeklaser som alternativ til efterskoleophold

Ordblinde elever er oftest tilknyttet en almen klasse, men modtager på de fleste skoler i større eller mindre omfang også undervisning i supplerende undervisningstilbud uden for almenundervisningen. Der findes ikke en aktuel oversigt over, hvilke supplerende undervisningstilbud ordblinde elever primært modtager i de danske folkeskoler, men på tværs af dansk, skandinavisk og international forskning ser vi følgende eksempler på forskellige former for undervisningstilbud til ordblinde elever:

18. marts 2024
Side 2 af 5

- Eleven deltager i et heltidstilbud som fx ordblindeklaser, og tages i en periode på fx ½-1 år helt ud af sin klasse og den almene undervisning.
- Eleven fortsætter i sin klasse, men undervises desuden på et mindre hold uden for den almene undervisning, fx nogle timer om ugen hen over en periode på nogle måneder.
- Eleven fortsætter i sin klasse, men undervises uden for den almene undervisning i et en-til-en-undervisningsforløb med en læsevejleder, fx nogle timer om ugen hen over en periode på nogle måneder.
- Eleven fortsætter i sin klasse og modtager støtte i den almene undervisning, fx ved at læsevejleder deltager i undervisningen i ét eller flere af elevens fag i en periode.

Ifølge Ordblindeforeningen² er det her vigtigt at holde sig for øje, at en indsats eller et supplerende tilbud altid skal tage udgangspunkt i den enkelte elevs særlige udfordringer og behov, men at ordblinde elevers behov oftest mødes i et organisatorisk velunderbygget inkluderende læringsmiljø med periodevise supplerende indsatser ved fagprofessionelle, dvs. Inkluderet i det almene læringsfællesskab

Praksis i de øvrige 6-byer

Kompetencecenter for læsning (KCL) har ifm. udarbejdelsen af belysningen foretaget en rundspørgeundersøgelse i 6 by-samarbejdet som viser, at praksis for tilbud målrettet ordblinde elever i de største byer i Danmark varierer:

Københavns Kommune oplyser, at der ikke tilbydes et særligt undervisningstilbud til ordblinde elever, men at kommunen har haft et specialtilbud kaldet læseklasserækker. Tilbuddet blev nedlagt efter en evaluering i 2022 som viste, at læseklasserækkerne ikke var det optimale tilbud. Visitationen til læseklasserækkerne var faldende og dertil kom, at både lærere og ledere pegede på, at mange af eleverne i læseklasserækken også havde andre specialpædagogiske udfordringer end læsevanskeligheder og i stedet burde høre til i et andet specialtilbud. Endvidere pegede evalueringen på, at det faglige niveau kan blive for lavt til elever, der kun har læse- og skriveudfordringer. Det bemærkedes i evalueringen, at de elever, der kun har læse- og skrivevanskeligheder (herunder ordblinde) i dag fastholdes i højere grad i almen skolen med digitale læse- og skriveteknologier.

² Projektet *Styrk ordblinde elever i skolen 2023-2025* v. Ordblindeforeningen

Notat

Faglig belysning vedr. ordblindeklasse som alternativ til efterskoleophold

Odense Kommune (7.-9.kl.³) har oprettet såkaldte profil-ordblindeklasse på en af byens folkeskoler. Eleverne har en kortere skoledag for at give mulighed for to-lærertimer i dansk og matematik, og der er færre elever i klasserne. Nye elever kan søge om optagelse, og eleverne udvælges af et vurderingsudvalg én gang årligt.

18. marts 2024
Side 3 af 5

Aalborg Kommune oplyser, at kommunen ikke tilbyder et særligt undervisningstilbud til ordblind elever.

Esbjerg Kommune (6.-9.kl.⁴+ ungdomsskole⁵) har oprettet såkaldt profil-ordblindeklasse på samme vis som Odense. Esbjergs profilklasser for ordblind på Spangsbjergskolen Cosmos gennemgik en evaluering i foråret 2023, der pegede på god trivsel og fagligt udbytte for eleverne, men også en væsentlig udfordring med at fastholde eleverne gennem udkolingen, hvilket påvirker elevernes trivsel negativt. Desuden viser evalueringen, at det er vanskeligt at holde budgettet for en almen klasse grundet øget behov for to-lærertimer, administrationsbyrden ift. elevoptag og sikring af funktionelt IT-udstyr. Endelig bemærkes det, at optaget er skævt fordelt ift. fordelingen af ordblind elever i kommunen grundet stor afstand til tilbuddet for nogle elever.

Randers Kommune er ikke vendt tilbage på forespørgslen.

Det kan desuden bemærkes, at en særlig 3-årig HF for ordblind studerende udbydes flere steder i landet.

Tre scenarier for ordblindeklasse i Aarhus til den videre drøftelse

Med udgangspunkt i EVA's vidensnotat, indsigt i de øvrige kommuners praksis på området og erfaringer og viden fra praksis i Aarhus udfoldes følgende tre mulige scenarier for et tilbud målrettet ordblind elever i udkolingen i Aarhus Kommune:

1. Oprettelse af særligt målrettede specialklasser (visiteret gennem PPR)
2. Oprettelse af særskilt målrettede profilklasser
3. Udbygning af særligt gruppeforløb i udkolingen afholdt i klyngesamarbejdet (varetaget af KCL)

Scenarie 1

Ved oprettelse af **specialklasser** skal medtænkes organisering ift. visitering, der vil skulle ligge i PPR. En ordblindeproblematik, der er så indgribende, at der er behov for et specialtilbud vil derfor ikke være et reelt sidestillet tilbud til en ordblind efterskole, hvor ordblindhed er eneste adgangskriterie. Ved oprettelse af specialklasse for ordblind skal det desuden indtænkes, hvorvidt det er afgivende skole, der skal betale for tilbuddet.

³ <https://hojmeskolen.aula.dk/profilsporet-laesning>

⁴ [Profilklasse for ordblind - Spangsbjergskolen Cosmos \(esbjerg.dk\)](https://www.esbjerg.dk/indhold/11848/profilklasse-for-ordblind-elever-i-spangsbjergskolen-cosmos)

⁵ [Profilklasser for ordblind elever - Esbjerg Ungdomsskole \(esbu.dk\)](https://www.esbjerg.dk/indhold/11848/profilsporet-laesning)

Notat

Faglig belysning vedr. ordblindeklaser som alternativ til efterskoleophold

I 2019/2020 oprettedes en kommunal specialklasse for elever, hvis primære vanskelighed var dysleksi/ordblindhed på Rosenvangskolen med få elever. Siden den første klasse blev oprettet, har der ikke været flere elever visiteret til tilbuddet.

18. marts 2024
Side 4 af 5

Scenarie 2

Ved oprettelse af **profilklasser** henvendt til ordblinde udskolingselever er der bl.a. erfaringer fra Esbjerg Kommune. I Aarhus har vi gode erfaringer med ESAA-klasser på to skoler, der ligeledes er et skoletilbud tilrettelagt for en særlig elevgruppe. En profilklasse for ordblinde elever kræver uddannet personale i anvendelse af LST (læse-/skriveteknologi) og stilladsering af ordblindede elever og kontinuerlig kompetenceudvikling af alle lærere i klassen, men vil derudover fungere som en normalklasse og indgå i skolens øvrige virke.

Det vil skulle undersøges, hvordan optagelsesprocessen til sådanne klasser bedst vil kunne fungere i praksis indenfor lovgivningen om frit skolevalg, og hvorvidt det er skolen eller en 3. part, som fx KCL, der bedst varetager den opgave. Desuden bør mulighed for evt. eksklusionskriterier og mulighed for at oprette venteliste indgå i en undersøgelse.

Scenarie 3

Som alternativ til oprettelse af særlige ordblindeklaser kan henledes opmærksomhed på det allerede eksisterende tilbud fra KCL om **gruppeforløb** lokal forankret på de enkelte skoler. Dette er i tråd med Børn og Unges intentioner om at starte en bevægelse for bredere børnefællesskaber, hvor det er et fælles anliggende at give alle børn deltagelsesmuligheder i deres lokale børnefællesskaber. Med bredere børnefællesskaber stiller Børn og Unge sig på erfaringerne med stærkere læringsfællesskaber for at styrke det tværgående samarbejde, så flere børn kan blive i deres nærmiljø, med pasnings- og skoletilbud som er tilpasset deres behov.

Gruppeforløb afvikles henover en ½ årlig periode med fokus på lige deltagelsesmuligheder i læringsfællesskabet. Der kan som en del af et gruppeforløb tilbydes et følgeskab i prøveafviklingen (Folkeskolens Prøver) målrettet ordblindede elever i forskellige fag og strategier hertil. Gruppeforløbene afvikles på skolen og i et samspil med aktører (lærere, læsevejleder, ressourcepersoner etc.) på skolen. En mulighed kunne være at gøre et sådan tilbud mere synligt og forpligtende at tilbyde udskolingselever evt. på tværs af skolerne i et klyn gesamarbejde. Indsatsen her vil være af kortere varighed og intensitet end et segregeret tilbud.

Oplæg til politisk drøftelse i Børn og Unge-udvalget med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke perspektiver optager mig mest med afsæt i den foreliggende faglige belysning?
- Hvilken merviden kunne jeg ønske mig forud for en evt. videre drøftelse?

Notat

Faglig belysning vedr. ordblindeklasser som alternativ til efterskoleophold

18. marts 2024
Side 5 af 5

Bilag 1

Oversigt over antal ordblinde elever i 8. og 9. klasse opgjort i klynger og tværfaglige teams pr. juni 2023.

Tværfaglig team	Klynge	Skoler	Antal
1	1	Hårup, Elev, Virup, Skødstrup	53
2	2	Lisbjerg, Bakkegård	16
1	3	Skæring, Sølyst	25
2	4	Lystrup, Elsted	31
2	5	Sabro, Skjoldhøj, Tilst	27
3	6	Ellevang, Strand	22
1	7	Risskov, Vorrevang	25
3	8	Hasle, Katrinebjerg, Skovvang	36
3	9	Ellehøj, Gammelgaard, Åby	55
4	10	Næshøj, Engdal, Sødal	42
1	11	Møllevang, Samsøgade	17
4	12	Frederiksbjerg, Læssøesgade	27
5	13	Højvang, Søndervang, Vestergård	17
4	14	Viby, Rosenvang	17
5	15	Holme, Rundhøj, Kragelund, Skåde	53
4	16	Bavnehøj Skole, Tranbjergskolen	38
5	17	Solbjerg, Mårslet	25
5	18	Beder, Malling	22
2	19	Langagerskolen, Stensagerskolen + Netværkskolen	3
			Antal elever i alt 551

Punkt 4: Forberedelse til Børn og Unge-udvalget den 17. april 2024

Dagsorden:

1. Godkendelse af referat fra den 3. april 2024
2. Forslag fra Børn- og Ungebyrådet om bud på en bedre skoledag
3. Udvalgets forberedelse til budget 2025
4. Skriftlige orienteringer
5. Sager på vej
6. Evt.

Punkt 5: Evt.